

Nyelvlökéses nyelés szűrése egy Budapesti kerületben

Szűcs Eszter

Gyógynevelés szak BA Logopédus szakirány
Neveléstudományi intézet, pedagógiai tanszék

Dr Szili Katalin Phd, adjunktus

Szakedolgozatom a nyelvlökéses nyelés témakörében készült. Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy a nyelvlökéses nyelésben érintett személyek mikor és milyen úton tudnak eljutni a szakemberekhez, milyen mértékben tudnak az egyes területek képviselői együttműködni, illetve, hogy hogyan valósul meg napjainkban a team munka. A jobb megértés érdekében fontos volt az artikulációs zavarok és a nyelés alapjainak megértése, a két terület összefüggéseinek feltérképezése a vonatkozó szakirodalmak alapján

Kutatásom elsődleges célja annak feltérképezése volt, hogy Budapest 11. kerületében a logopédusok, fogorvosok, fogszabályozó szakorvosok a betegek első szűrővizsgálata során vizsgálják-e a nyelés kivitelezésének módját. Kutatásom egyik fő kérdése volt, hogy mely esetekben történik ez meg, illetve milyen módszereket használnak az egyes szakterületek. További cél a különböző szakemberek által alkalmazott szűrési módszerek és vizsgálati eljárások azonosítása és összehasonlítása.

Vizsgálatom másodlagos célja annak feltárása volt, hogy egyes szakemberek milyen arányban találkoznak nyelvlökéses nyeléssel küzdő páciensekkel, illetve milyen gyakorisággal látnak el ilyen eseteket. Emellett célt volt annak feltérképezése, hogy a páciensek milyen úton jutnak el a különböző szakemberekhez.

Ennek feltérképezéséhez elektronikus kérdőíveket készítettem logopédusok, fogorvosok és fogszabályozó szakorvosok számára. A kutatáshoz megkerestem a kerületben dolgozó logopédusokat, fogorvosokat, fogszabályozó szakorvosokat, fogászati központokat.

A beérkezett adatok alapján elmondható, hogy a szűrések a kliensek legnagyobb részénél csak bizonyos eltérések megléte esetén valósulnak meg. A szakemberek elsősorban a vizuális megfigyelést használják az esetek feltérképezésére, egyéb eszközöket vagy módszereket csupán elenyésző százalékuk alkalmaz.

A kutatás alapján elmondható, hogy a logopédusok közül csak kevés szakember vállalja a nyelvlökéses nyeléssel küzdő pácienseket. Hozzájuk más területen dolgozó logopédusok, fogorvosok, fogszabályozó szakorvosok, fül orr gégészek vagy szülők irányítják a pácienseket. A páciensek életkori eloszlása változatos. A kisiskolás kortól egészen felnőttkorig látnak el eseteket. A fogorvosok és fogszabályozó szakorvosok szűrése alapján meglévő esetszám is szórt képet mutat. Van olyan, ahol a szűrése átesett páciensek elenyésző részénél található atipusos nyelés, míg más szakember nagy százalékban azonosítja az eltérő nyelést.

A társterületek együttműködése is változatos. Abban mindhárom szakterület nagyrészt egyetért, hogy fontos a team munka. A szakemberek egy része alakított ki más szakterületek képviselőivel valamilyen szakmai kapcsolatot, de a beérkezett válaszok alapján azonban ezek a kapcsolatok időszakosak vagy ideiglenesek és a kapcsolatok erőssége sem erős. A kommunikáció sok esetben e-mail útján vagy a kliensen keresztül valósul meg. Folyamatos, a terápiás folyamatot felülvizsgáló kommunikációról egyik esetben sem beszélhetünk. Az elégedettségi mutatók is ezt tükrözik. A legtöbb esetben nem elégedettek a logopédus munkájával. Azonban ennek egyik oka a kapcsolat hiánya is lehet.

Bár a vizsgálati minta nem túl nagy, de látható, hogy a szakmák együttműködése és a teammunka sok esetben nem valósul meg. Azonban ezen csak abban az esetben lehetne változtatni, ha a kapcsolatfelvétel nem csak eseti, ideiglenes lenne, hanem ha szorosabb együttműködés jönne létre az egyes szakterületek között.